

Nr 94

Utlåtande i anledning av väckta motioner om utredning rörande byggandet av en ny kanalled mellan Vänersborg och Uddevalla.

(1:a avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Jonasson* och *Wahlund* (I: 21) och den andra inom andra kammaren av herr *Wahrendorff m. fl.* (II: 16), har hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt och allsidig utredning rörande byggandet av en ny kanalled av erforderlig storlek och lämplig sträckning emellan Vänersborg och Uddevalla.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen II: 16.

Utskottet. Såsom i motionerna framhållits har frågan om byggandet av en kanalled mellan Vänern och Västerhavet sedan åtskilliga år tillbaka varit aktuell. Med anledning av de avspärningsrisker, som under den senare tiden uppstått i Göta älvdal, har, enligt vad utskottet under hand inhämtat, efter överläggningar rörande de åtgärder, som ansetts böra vidtagas för att trygga sjöfarten mellan Vänern och Kattegatt, år 1957 tillsatts en lokal kommitté med uppgift att företaga en preliminär och mera översiktlig utredning angående en kanal Vänersborg—Uddevalla. Kommittén, som erhållit namnet »1957 års Vänerkommitté», består bl. a. av de tre Vänerlänens landshövdingar samt av representanter för landstingen i nämnda län, för av projektet berörda kommuner och för näringslivet.

Enligt vad utskottet vidare inhämtat är kommitténs närmaste uppgift att låta verkställa förenämnda förberedande utredningar ävensom att sörja för finansieringen därav. Utredningen kommer att omfatta en näringsgeografisk, en ekonomisk och en teknisk del. Hittills har endast den näringsgeografiska utredningen påbörjats. Underhandlingar pågå med entreprenadfirmor och konsulterande ingenjörbyråer samt med experter på det trafiktekniska området angående den tekniska och ekonomiska utredningen. Kommittén räknar för närvarande med att de planerade utredningarna skola föreligga färdiga omkring årsskiftet 1958/59. Avsikten är sedan att lägga utredningarna till grund för en framställning till Kungl. Maj:t om att efter mera ingående undersökningar låta uppgöra slutligt förslag till ifrågavarande kanal och att förelägga riksdagen proposition i ämnet.

Enligt utskottets mening torde det bliva av värde för bedömande av frå-

gan om utförandet av en kanal Uddevalla—Vänersborg, att de av Vänerkommittén planerade och delvis igångsatta utredningarna slutföras. Sedan materialet därav sammanställts och utredningsresultatet framlagts, torde större förutsättningar föreligga att bedöma inriktningen och omfattningen av det utredningsarbete genom statens försorg, som sedermera kan komma att befinnas påkallat. Att, såsom i motionerna föreslagits, redan nu tillsätta en statlig utredning rörande förenämnda kanalbygge kan utskottet alltså med hänsyn till denna frågas nuvarande läge icke finna lämpligt, ej minst med tanke på det dubbelarbete, som därav måste bli följden. Härav följer, att utskottet anser sig icke böra biträda det motionsvis gjorda yrkandet.

Utskottet hemställer,

att motionerna I: 21 och II: 16 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 18 april 1958

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Näsström, Gillström, Gustaf Andersson, Ivar Johansson, Einar Persson, Birger Andersson, Thun, Pålsson, Bergman, Rikard Svensson, Söderberg, Axel Johannes Andersson, Ragnar Bergh, Sunne och Jacobsson; samt

från a n d r a kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Åkerström, Thapper, Ståhl, Persson i Växjö, Staxäng, fröken Elmén, herrar Rubbestad, Gustafsson i Stockholm, Widén, Nilsson i Göingegården, Nihlfors, Andreasson, Mellqvist och Gustafsson i Uddevalla.

Reservation

av herr *Rubbestad*, som ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 21 och II: 16 och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Frågan om en förbättrad och säkrare kanalled mellan vår största insjö Vänern och Västerhavet har sedan åtskilliga år tillbaka varit aktuell. Denna aktualitet har ytterligare markerats genom de upprepade jordskred, som

inträffat i denna trafikled under den senaste tiden, varigenom trafiken via sjöfartsleden tidvis helt avbrutits. För de stora västsvenska landområden, som gränsar till Vänern eller det s. k. vänerbäckenet med dess betydande industrier och råvarutillgångar, utgör sjöfartsleden mellan Vänern och Kattegatt ett oumbärligt livsvillkor.

Sedan det katastrofala jordskredet, som inträffade i Göta älv under fjolåret och som medförde mycket stora skadeverkningar, ha intresserade parter inom området tänkt sig en utredning av frågan om iordningställande av en kanalled mellan Vänersborg och Uddevalla och även vidtagit vissa förberedande undersökningar för detta ändamål. I motionerna I: 21 och II: 16 har hemställts om en statlig utredning för detta ändamål. Utskottet delar motionärernas uppfattning, att detta projekt är ett så stort och ur det allmännas synpunkt så viktigt spørsmål, att man bör tillsätta en statlig utredning för denna fråga. Härigenom undvikes det dubbelarbete, som eljest kommer att uppstå om två särskilda utredningar skola syssla med samma sak.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 21 och II: 16, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt och allsidig utredning rörande byggandet av en ny kanalled av erforderlig storlek och lämplig sträckning mellan Vänersborg och Uddevalla.»